

Kívánságfa

Katherine Applegate

Helló! Én egy öreg északi vörös tölgyfa vagyok, de a barátaim csak Vörösnek hívnak.

Régóta nagy gonddal őrzöm a környéket egy Bongó nevű varjú és számos kis állat társaságában, akik az odvaimban rendezték be lakásukat. És még egy fontos dolog: az itt élő emberek minden évben, május elsején eljönnek, hogy az ágaimra kötözzék a kívánságaikat. Az álmok, vágyak és remények suttagó fája vagyok. Egy kívánságfa. Eddig csendesen figyeltem az élet körforgását, és sohasem avatkoztam közbe. De úgy tűnik, sok-sok év után ki akarnak vágni, így itt az idő, hogy most, utoljára én magam teljesítsem egy különleges kislány kívánságát. Elmesélem hát neked ezt a történetet a barátságáról és a szeretet erejéről. Nyisd ki a füled!

„Megható könyv, nagyon megszerettem Vöröst. Olyan erős, bátor, okos, és neki van a legnagyobb szíve.”

Abigél

„Nagyon-nagyon irigyeltem Tamart, mert ő minden nap játszhatott a kis állatokkal. És még egy fa is beszélt hozzá.”

Áron

Katherine Applegate

Kívánságfa

— részlet —

¶Nehéz dolog a fákkal társalogni. Nem vagyunk egy fecsegő népség. De ez nem jelenti azt, hogy ne lennénk képesek egy sor olyan dologra, amit te valószínűleg sosem fogsz megtenni.

Pelyhes bagolyfiókákat ringatunk. Ágainkkal roskatag kuckókat tartunk meg. Fotoszintetizálunk.

De hogy az emberekkel beszélgessünk? Hát azt már azért nem!

Vagy próbálj csak rávenni egy fát arra, hogy mondjon egy jó viccet!

Pedig a fák is beszélnek. De csak azokkal, akikben megbíznak. Szóba állunk például a merész mókusokkal.

A fáradhatatlan gilisztákkal. Csevegünk a cifra pillangókkal és a szégyenlős éjjeli lepkékkel.

Hogy mi a helyzet a madarakkal? A madarak egyenesen elragadóak! A békák? Zsémbes, de jószívű népség.

A kígyók? Borzalmas pletykafészek.

Na, és a fák? Még sosem találkoztam olyan fával, akit ne szerettem volna. Na, jó. Az a sarki platánfa tényleg egy kicsit más...

Locska-fecske, be nem áll a szája.

Szóval, szóba elegyedünk-e az emberekkel? Beszélgetünk-e velük, úgy igazából? Használjuk-e mi is ezt a képességet, ami kizárólag az emberre jellemző?

Jó kérdés.

Hiszen a fáknek végtére is meglehetősen bonyolult kapcsolatuk van az emberrel. Az egyik pillanatban még ölelgetnek minket. A másokban meg asztalokat és nyelvleszórító spatulákat készítenek belőlünk.

Talán eltűnődsz azon, vajon a környezetismeret-órán miért nincs szó arról, hogy a fák is tudnak beszélni.

Ne hibáztasd a tanáraidat! Valószínűleg nem tudják, hogy a fák is beszélnek. A legtöbb embernek fogalma sincs róla.

Ettől függetlenül, ha véletlenül egy kivételesen barátságosnak tűnő fa mellett találod magad egy kivételesen szerencsésnek tűnő napon, akkor nem árt, ha figyelsz és fülelsz.

Nekünk, fáknak, a viccmeséléshez nincsen túl nagy tehetségünk.

Mesélni viszont jól tudunk.

De ha pusztán csak a levelek susogását hallod, akkor se aggódj különösebben. A legtöbb fa a lelke mélyén zárkózott egyéniség.

2.

A nevem egyébként ^oVörös.

Találkoztunk volna már? Én vagyok az általános iskola közelében álló tölgyfa. Aránylag elég nagy, de nem óriási. Hús árnyék nyáron, színpompás lombkorona ősszel. Rémlik valami?

Büszkén vallom, hogy az északi vörös tölgyek közül való vagyok, *Quercus rubra* néven is ismernek. A vörös tölgy az egyik leggyakoribb fajta Észak-Amerikában. Csak az én lakóhelyem környékén is százával eresztettünk gyökeret a talajba, és úgy szőjük át a földet, mint valami elszánt takács. Erősen bordázott, vörösseszürke kérgem van, bőrszerű, kis csúcsokban végződő, karéjos leveleim, makacs, szerteágazó gyökereim, és büszke vagyok rá, még ha di-

csekvésnek is tűnik, hogy az egész utcában az én őszi lombkoronám a leggyönyörűbb. A vörös meg sem közelíti a valóságot! Amikor eljön az október, úgy nézek ki, mintha lángba borultam volna. Csoda, hogy a tűzoltók nem vonulnak ki hozzám minden egyes ősszel.

Talán meglepőnek találod, hogy minden vörös tölgy neve Vörös.

Csakúgy, mint ahogy minden cukorjuhar neve Cukor. A borókafenyőké meg Boróka. És minden akácát Akácnak hívnak.

Így van ez a fák világában. Nekünk nincs szükségünk más-más névre, hogy meg tudjuk különböztetni egymást.

De képzelj csak el egy tantermet, ahol minden gyereket Melvinnek hívnak!

És képzelj el azt a szegény tanárt, aki egy ilyen osztályban névsorolvasást tart!

Még jó, hogy a fák nem járnak iskolába!

Persze ez is egy olyan szabály, ami alól vannak kivételek. Valahol Los Angelesben él egy pálma, akik ragaszkodik hozzá, hogy Karmának szólítsák. Na, de te is tudod, hogy milyenek a kaliforniaiak.

3.

A barátaim ^oVörösnek hívnak, és te is nyugodtan szólíthatsz így. De itt a környéken az emberek már egy jó ideje kívánságfának hívnak.

Ennek megvan a maga oka, és az eredete olyan időkbe nyúlik vissza, amikor nagyratörő vágyakkal teli aprócska hajtásnál alig voltam több.

Hosszú történet.

Minden évben, május elsején, a város minden pontjáról eljönnek hozzám az emberek, hogy papírfecnikkel, cédulákkal, szövetdarabkákkal, fonalnyesedékekkel és esetenként egy-egy tornazoknival díszítsenek fel. Ezek mindegyike egy álmot, vágyat vagy kívánságot jelképez.

Mindegy, hogy feltekerik, felhajítják vagy masnival kötik fel az ágaimra. Akárhogy is, de mind valami jobb utáni reményről szól.

A kívánságfák évszázados, megbecsült hagyománya messzire nyúlik vissza az időben. Különösen sok van belőlük Írországbán, ahol rendszerint a galagonyák és időnként a kőrisek töltik be ezt a szerepet. De a világ sok más részén is élnek kívánságfák.

Az emberek általában kedvesek és figyelmesek, amikor eljönnek hozzám. Mintha megértenék, hogy ha nagyon szorosan kötöznek rám valamit, akkor nem biztos, hogy abba az irányba tudok növekedni, amelyik nekem a legjobb. Szelíden érintik meg a leveleimet, és a földből kiálló gyökereimre is vigyáznak.

Miután a kívánságot felírják egy kis fecnire vagy rongydarabkára, felkötözik valamelyik ágamra. Sokszor még el is suttojják.

A hagyomány szerint május elsején kell kívánni, de valójában az emberek egész évben jönnek.

És hogy mi mindent hallottam én már:

Bárcsak kaphatnék egy repülő gördeszkát!

Bárcsak soha többé, sehol se lenne háború!

Bárcsak egész héten át felhőtlen lenne az ég!

Bárcsak megkaphatnám a világ legeslegnagyobb tábla csokoládéját!

Bárcsak ötöst kapnék a földrajz dolgozatomra!

Bárcsak ne lenne Gantorini tanárnő olyan mogorva minden reggel!

Bárcsak beszélni tudna az ugróegerem!

Bárcsak meggyógyulna az apukám!

Bárcsak ne lennék olyan magányos!

Bárcsak tudnám, hogy mit kívánjak!

4.

Mostanra már talán feltűnt, hogy én a többi fához képest sokkal beszédesebb vagyok. Ez nekem is újdonság. Még csak most kezdek hozzászokni.

Azt viszont mindig is tudtam, hogy hogyan kell titkot tartani.

Egy kívánságfának muszáj tapintatosnak és diszkrétnek lennie. Az emberek mindenfélét elmondanak egy fának. És tudják, hogy meghallgatjuk őket.

Nem mintha lenne más választásunk.

Egyébként meg minél jobban odafigyelünk, annál többet tanulunk.

Bongó azt mondja, hogy fontoskodó, minden lében kanál vagyok, és talán igaza is van. Bongó – a legjobb

barátom – egy csinos varjúlány. A pettyezett tojást belülről kopogtató csőrénél alig volt nagyobb, amikor megismertem.

Előfordul, hogy valamiben nem értünk egyet, de így van ez minden barátság esetén, függetlenül attól, hogy a barátok milyen fajhoz tartoznak. Életem során sok furcsa barátság szemtanúja voltam: póni és varangy, vörösfarkú sólyom és fehér lábú egér, orgonabokor és királylepke között. És egyszer-egyszer persze mind összezördültek valamin.

Szerintem Bongó túlságosan is pesszimista, ahhoz képest, hogy milyen fiatal madár.

Bongó szerint én túlságosan is optimista vagyok, ahhoz képest, hogy milyen vén fa vagyok.

És ez igaz. Optimista vagyok. Szeretek előre tekinteni. Öreg vagyok, és sok mindent láttam: jót is, rosszat is. De sokkal több jót láttam, mint rosszat.

Úgyhogy Bongó és én abban egyetértünk, hogy nem muszáj mindig egyetérteni. És ez jól is van így.

Végtére is nagyon különbözőek vagyunk.

Bongó például úgy véli, teljesen nevetséges, ahogy mi, fák elnevezzük magunkat. A varjak szokása szerint Bongó az első repülése után választott magának nevet. De ez nem jelenti azt, hogy ez a név örökre rajta marad. A varjak úgy változtatják a nevüket, ahogy a szeszélyük diktálja. Bongó unokatestvérének, Gizmónak eddig már tizenhét neve volt.

Az is előfordul, hogy egy varjú embernevet választ magának. Több Joe nevű varjút láttam már életemben, mint napsütést. Van, amikor a fantáziájukat valami miatt megragadó szót választanak: Poptop, Jujuba, DeadRat. Vagy egy-egy repülőmutatvány után nevezik el magukat, mint Halálforgás vagy Orsófordulat. A színneveket is kedvelik: Padlizsánlila, Bogárfekete. És sok varjú olyan hangok után nevezi el magát, amelyeket szívesen utánoz. (A varjak kitűnő hangutánzók.) Ismertem Szélcsengő, Tizennyolc Kerekű Kamion és Morcos Taxisofőr nevű varjakat, nem szólva azokról, akiknek úri társaságban jobb meg sem említeni a nevét.

Az utcánkban lakik egy négy gimnazistából álló, nagyratörő rockbanda. Egy garázsban szoktak próbálni. Többek

között harmonikán, basszusgitáron, tubán és bongó-dobon játszanak.

Eddig még nem jött el az ideje, hogy a garázson kívül is fellépjenek valahol, de Bongó imád a tetőn üldögélni, és a zenéjük ritmusára ringani.

